

INFORMAȚII UTILE:

Dacă nu ești de acord cu decizia administrației penitenciarului, ai dreptul să depui o plângere la judecătorul de instrucție **în termen de 3 zile** din momentul aducerii la cunoștință a deciziei.

Dacă nu ești de acord cu sentința sau altă decizie a instanței de judecată, prin care crezi că îți sunt încălcate drepturile, ai dreptul să consulți un avocat și să te adresezi instanței ierarhic superioare.

Dacă ai nevoie de asistență juridică, însă nu poți să-ți permiți achitarea serviciilor unui avocat, poți solicita asistență juridică garantată de stat, în acest scop apelând la oficiile teritoriale ale **Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat (CNAJGS)**, după cum urmează:

- **Oficiul Teritorial Chișinău al CNAJGS:** MD – 2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo nr.1 bl. „1A”, bir. 32, 34, 36, 37, tel.: 0(22) 49-69-53, 49-63-39, 31-00-65 – dacă te afli în **Penitenciarul nr.13 Chișinău, nr.4 și 15 Cricova, nr.17 Rezina, nr.7 Rusca, nr.8 și 12 Bender, nr.18, nr.9 și 16 Pruncul sau nr.10 Goian;**
- **Oficiul Teritorial Bălți al CNAJGS:** mun. Bălți, str. Mihai Sadoveanu, nr.2, tel. / fax.: (0231) 61-316, 22-811, 068551122 – dacă te afli în **Penitenciarul nr.11 Bălți, nr.6 Soroca sau nr.2 Lipcani;**
- **Oficiul Teritorial Comrat al CNAJGS:** or. Comrat, str. Șevcenco, nr.31/A, tel./fax.: (0298) 28-853 – dacă te afli în **Penitenciarul nr.3 Leova;**
- **Oficiul Teritorial Cahul al CNAJGS** la următoarea adresă: or. Cahul, str. Independenței, nr.6, tel. / fax.: (0299) 20-413, 20-763 – dacă te afli în **Penitenciarul nr.5 Cahul sau nr.1 Taraclia.**

Dacă consideri că ai fost discriminat de către reprezentanții autorităților statului, apelează la **Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității:** Mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 180, of.405, tel.: 022-212-817, 0-8003-3388.

Dacă ai obiecții față de acțiunile ofițerului de urmărire penală, depune o plângere la **conducătorul instituției în cadrul căreia este constituit organul de urmărire penală** sau la **procurorul pe dosar.**

Dacă ai obiecții față de profesionalismul și acțiunile procurorului pe caz, depune o plângere la **procurorul ierarhic superior** sau la **judecătorul ce examinează dosarul.**

Dacă ai obiecții față de profesionalismul și acțiunile avocatului, inclusiv cel desemnat de stat, depune o plângere la Comisia pentru etică și disciplină din cadrul **Uniunii Avocaților din Republica Moldova**, pe adresa: mun. Chișinău, MD-2012, str. București, nr.46, tel.: 022-226-152.

Dacă ai obiecții față de profesionalismul și acțiunile judecătorului/completului de judecată pe dosarul tău, depune o plângere la **Inspekția judiciară** din cadrul **Consiliului Superior al Magistraturii**, la adresa mun. Chișinău, str. Mihai Eminescu, nr. 5.

Dacă ai obiecții față de profesionalismul și acțiunile executorului judecătoresc, depune o plângere la **Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești**, la adresa: mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3a, et.3, tel.: 022-876-521.

Dacă consideri că acțiunile angajaților din sistemul penitenciar contravin legii sau nu ești de acord cu condițiile de detenție, inclusiv asistența medicală primită, depune o plângere la **administrația penitenciarului** în care te afli sau la **Administrația Națională a Penitenciarelor:** mun. Chișinău, str. N. Titulescu, nr. 35, tel.: 022-409-787, 022-409-717.

Dacă consideri că ești deținut în condiții inumane de detenție, depune o plângere personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care te deții.

CUM DEPUI O CERERE LA AVOCATUL POPORULUI DACĂ TE AFLI ÎN DETENȚIE?

EXAMINAREA CERERILOR CU PRIVIRE LA ÎNCĂLCAREA DREPTURILOR ȘI LIBERTĂȚILOR OMULUI – UNA DIN ATRIBUȚIILE AVOCATULUI POPORULUI

Poți să te adresezi la Avocatul Poporului prin cerere scrisă sau în cadrul audiențelor și vizitelor realizate de către reprezentanții Oficiului Avocatului Poporului în locurile de detenție dacă presupui că drepturile și libertățile tale au fost încălcate de către autoritățile Republicii Moldova.

Te poți adresa la Avocatul Poporului indiferent de rasă ori origine etnică, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, avere, naștere sau orice alte împrejurări, locuiești permanent ori te afli temporar pe teritoriul țării și presupui că ți-au fost încălcate drepturile și libertățile de către Republica Moldova.

Ai dreptul să primești și să expediezi din cont propriu scrisori, telegrame și petiții fără a se limita numărul lor în modul și în condițiile stabilite de Codul de Executare și de Statutul executării pedepsei de către condamnați.

CE TREBUIE SĂ CONȚINĂ CEREREA

- ✓ Numele, prenumele și numărul penitenciarului în care te afli;
- ✓ Descrierea succintă a circumstanțelor cauzei;
- ✓ Denumirea autorității sau numele și prenumele persoanei cu funcție de răspundere în urma acțiunilor și/sau inacțiunilor căreia, în opinia ta, a avut loc încălcarea drepturilor și libertăților, în cazul în care această persoană se cunoaște;
- ✓ Semnătura și data întocmirii.

Cererile sunt depuse în formă liberă.

- Dacă problema descrisă în cerere a fost examinată de către alte autorități, anexează copiile de pe răspunsurile autorităților respective, dacă ai posibilitate. Dacă nu ai posibilitate a anexa copii de pe răspunsuri, menționează în cerere când și cărei autorități te-ai adresat, inclusiv ce răspuns ai primit.
- În unele cazuri, Oficiul Avocatului Poporului nu va putea examina eficient cererea ta fără dezvăluirea identității tale altor instituții, inclusiv ANP și conducerii penitenciarului în care te afli sau pe care te plângi. Astfel, la transmiterea unei cereri/plângeri te încurajăm să scrii clar dacă dorești să fie dezvăluită identitatea, utilizând următoarea expresie: „îmi exprim acordul pentru divulgarea faptului adresării mele la Oficiul Avocatului Poporului, inclusiv identitatea mea”.
- Dacă îți faci griji pentru securitatea personală pentru faptul adresării la Oficiul Avocatului Poporului, te încurajăm să utilizezi următoarea expresie: „**solicit să nu fie divulgată informația despre adresarea mea la Oficiul Avocatului Poporului, inclusiv identitatea mea**”.

- Trebuie să ții cont de faptul că în situația când nu dorești să-ți fie dezvăluită identitatea, iar altă cale de rezolvare a problemei nu este posibilă, cererea nu va fi examinată.
- Cererile adresate Avocatului Poporului sunt scutite de taxa de stat, însă pentru transportarea corespondenței recomandate de la instituția penitenciară către oficiul poștal, se achită o taxă de 10 lei la contabilitatea penitenciarului potrivit Hotărârii Guvernului nr.720 din 18.07.2018.

CÂND NU ESTE PRIMITĂ SPRE EXAMINARE CEREREA:

- Dacă a trecut mai mult de un an de la data constatării încălcării sau presupusei încălcări a drepturilor și libertăților omului.
- Dacă problema este în procedură judiciară pentru examinare în fond, cu excepția cererilor privind acțiunile și/sau inacțiunile judecătorului;
- Dacă pe problema dată există o hotărâre, sentință, încheiere judecătorească în fond;
- Dacă examinarea cererii ține de competența altor instituții;
- Dacă cererea nu corespunde cerințelor de conținut;
- Dacă cererea conține calomnii și insulte, discreditează autoritățile statului în general, autoritățile locale, asociațiile de cetățeni și reprezentanții lor;
- Dacă cererea instigă la ură națională, rasială, religioasă etc.;
- Dacă textul cererii nu poate fi descifrat/citit sau cererea conține informații insuficiente referitor la problema abordată.

CEREREA POATE FI DEPUȘĂ PRIN POȘTĂ ȘI PRIN ALTE MIJLOACE NEINTERZISE DE LEGE.

Cererea poate fi întocmită și depusă și de către un reprezentant al tău, de către organizații nonguvernamentale, în numele tău. Pentru aceasta este necesar a fi **anexată la cerere dovada împuternicirii acordate.**

În unele cazuri legea permite angajaților penitenciarului deschiderea corespondenței primite de persoana privată de libertate și citirea conținutului acesteia.

Însă, este interzisă prin lege deschiderea sau citirea scrisorilor trimise sau primite de către persoana privată de libertate de la și către Avocatul Poporului sau Avocatul Poporului pentru drepturile copilului de angajații penitenciarului.

Administrația locului de detenție este obligată să expedieze sau să transmită scrisorile destinatarului în decurs de 24 de ore de la depunerea sau primirea ei.

Poți depune sau transmite o cerere la Oficiul Avocatului Poporului sau la Reprezentanțele OAP la una din următoarele adrese:

- ✓ **Oficiul Avocatului Poporului:** mun. Chișinău, str. Sfatul Țării, nr.16, tel.: 0(22)23-48-00;
- ✓ **Reprezentanța Bălți a Oficiului Avocatului Poporului:** mun. Bălți, str. Independenței, nr.1, tel.: 0(231)2-81-49
- ✓ **Reprezentanța Comrat a Oficiului Avocatului Poporului:** mun. Comrat, str. Lenin, nr. 207, tel: 0(298)2-51-05
- ✓ **Reprezentanța Cahul a Oficiului Avocatului Poporului:** Or. Cahul, Piața Independenței, nr.6, biroul 415, tel.: 0(299)2-17-81;
- ✓ **Reprezentanța Varnița a Oficiului Avocatului Poporului:** s. Varnița, raionul Anenii Noi, str. Tighina, nr.66, tel.: 060002684.